

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktsiooni, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 3 (164) Laupäeval, 26. veebruaril 1955. a. VII aastakäik.

Hääletame ülesseatud kandidaatide poolt

27. veebruaril k. a. valib meie rahvas oma parimad pojad ja tütreid Eesti NSV Ülemnõukogusse ja kohalikesse tööraha saadikute nõukogudesse. NSV Liidu Konstitutsiooni alusel ja vastavalt valimiste määrustikule toimuvad saadikute valimised meil üldise, ühetaolise ja otsese valimisõiguse alusel salajasel hääletamisel. Valimiste määrustikuga tagatakse igale Nõukogude Liidu kodanikule kõik tingimused tema kodanikukohuse, valimistest osavõtmise täitmiseks.

Nõukogude valimissüsteem erineb põhjalikult kodanlike maade valimissüsteemidest. See erinevus on niisama silmatorkav, nagu seda on nõukogude ühiskondliku ja riikliku korra erinevus kapitalistlikust korrast. Kapitalistlikes maades on õiguste formaalse väljakuulutamise ja tegeliku olukorra vahel sügav kuristik. Kuulutades formaalselt välja üldise valimisõiguse, tühistavad kodanlikud valimisseadused selle sisuliselt igasuguste kitsendustega töötavate rahvahulkade suhtes. Nii näiteks kapitalistlikes riikides esinevad sotsiaalne ja varanduslik, rassiline ja rahvuslik, vanuse-, hariduse-, paiksuse- ja muud tsensused, mille tõttu elanikkonna arvukad hulgad kõrvaldatakse valimistest osavõtmiseks. Näiteks Ameerika Ühendriikides ja Inglismaal kehtib varanduslik tsensus, mis takistab töötaval rahval oma kandidaate üles seada riigivõimuorganite valimistel. Ameerika Ühendriikides ei saa valimistest osa võtta neegrid, paljudes kodanlikes maades on keelatud valimistest osa võtta sõjaväes teenijail, valimisõigus puudub naistel jne. Kapitalistlikes maades ei saa töötav rahvas valimisõigust kasutada neis maades valitseva vägivalla, äraostmise, šantaazi ja valimiste tulemuste võltsimise süsteemi tõttu.

Valimised Nõukogudemaal on tõeliselt vabad, tõeliselt demokraatlikud. Nõukogude kodanike demokraatlike õiguste ja vabaduste kaitset seisab kindlalt nõukogude valimismäärustik. Kõigil NSV Liidu kodanikel, kes on saanud 18 aastaseks (välja arvatud nõdrameelsed ja isikud, kes kohtu poolt on süüdi mõistetud ühes valimisõiguse äravõtmisega), sõltumata rassilisest ja rahvuslikust kuuluvusest, soost, usutunnistusest, haridusest, paiksusest, sotsiaalsest päritolust, varanduslikust seisust ja endisest tegevusest, on õigus osa võtta saadikute valimistest.

Peale valimistest osavõtmise, s. t. peale õiguse olla valija ja valitav, annab nõukogude valimissüsteem ka võimalused meie maa kõigi kodanike aktiivseks osavõtmiseks valimiste ettevalmistamisest ja praktilisest läbiviimisest. Niisugune tõeliselt demokraatlik valimissüsteem on võimalik ainult siin antagonistlikest klassidest vabas ühiskonnas, sotsialismimaal.

Ka TPI kollektiivist on paljud õppejõud, teenistujad ja üliõpilased seotud ettevalmistustööga valimiste läbiviimiseks ENSV Ülemnõukogusse ja kohalikesse tööraha saadikute nõukogudesse. Kes töötab valimiste jaoks või ringkonnakomisjonis, kes agitatorina, kes lektorina või isetegevuskollektiivi liikmena võtab osa valijate teenimisest.

Juba valimiste ettevalmistamise esimestest päevadest alates tahakse rahvahulkades laialt levida poliitilist tööd valimiste tähtsuse selgitamiseks. Igale valijale on vaja ilmekalt näidata sotsiaallistliku korra eelseid võrreldes kapitalistliku korraga, meie maa suuri edusamme, mida on tehtud kõigi rahvamajandusharude edasiarendamisel, rahva materiaalse ja kultuurilise vajaduste maksimaalse rahuldamise kindlustamisel. Agitatsiooni- ja propagandatöö koostisosaks on ka meie maa välispoliitika kui rahupoliitika selgitamine, selle näitamine, milliseid pingutusi teeb Nõukogude valitus rahvusvahelise pinevuse lõdvendamiseks, rahu tugevdamiseks rahvaste vahel, mis täielikult vastab kõigi maade rahvaste huvidele.

Kommunistlik partei on käesoleval ajal seadnud nõukogude rahva ette grandioossed ülesanded kommunistlikule ühiskonnale järkjärgulise ülemineku kindlustamiseks. Valimised Eesti NSV Ülemnõukogusse ja kohalikesse tööraha saadikute nõukogudesse viiakse läbi olukorras, kus kogu nõukogude rahvas lahendab edukalt ülesanded rasketööstuse edasiarendamise, põllumajanduse järsu tõusu organiseerimise ning laitarbekaupade toodangu tõstmise alal.

Anneme valimispäeval üksmeelselt oma hääled kommunistide ja parteitute bloki saadikukandidaatide poolt!

PERSONAALSETE STIPENDIUMIDE MÄÄRAMISEST TPI EDUKAMATELE ÜLIÕPILASTELE

Lähtudes 1953/54. õppeaasta kevadise eksamisesseiooni tulemustest määrati NSVL Kõrgema Hariduse Ministeeriumi käskkirjaga nr. 72 2. veebruarist 1955. a. personaalsed stipendiumid järgmistele TPI eesrindlikele üliõpilastele:

J. V. Stalini nimeline stipendium:

1. V. MASINILE — keemia-mäeteaduskonna V kursus;
2. J. KALLIONILE — mehaanikateaduskonna V kursus;
3. A. OTSALE — mehaanikateaduskonna V kursus;

M. I. Kalinini nimeline stipendium:

1. M. POMMILE — ehitusteaduskonna II kursus;
2. K. MURUMETSALE — keemia-mäeteaduskonna V kursus;
3. H. JOHANNESLE — keemia-mäeteaduskonna IV kursus.

Kuidas töötab TPI agitkollektiiv

TPI agitkollektiiv ja agitpunkt (Ristiku t. 69) teenendab ENSV Ülemnõukogu ja kohalike TSN valimiseelsel perioodil kahte valimisjaoskonda kokku 4 000 valijaga. Agitkollektiivi, mida juhib sm. Nadeždin, koosseisu kuuluvad peaaegu kõik õppejõud ja laborandid ning hulk üliõpilasi. Agitkollektiiv on teinud tõhusat tööd valijate nimekirjade kontrollimise läbiviimisel ja selle tulemusena lõpetasid meie seftaluse valimisjaoskonnad nr. 16 ja 17 nimekirjade kontrollimise esimestena Kalinini rajoonis. Parimaks agitbrigaadiks nimekirjade kontrollimise teostamiseks oli ehitusteaduskonna brigaad (partigrupp sm. Dokelin). Parimateks agitatoriteks on olnud sm. Viljarand (ehitus), sm. Laasmaa (laevaremont), sm. Maslennikov (mehaanika), sm-d Kasperson, Silland (keemia-mäe). On aga tulnud ka kaebusi valijate poolt (Roo t. 14), et agitatorid on vähe või pole üldse külastanud valijaid, mille tõttu valijad ei tea lähemalt, kes on saadikukandidaadid ega ka seda, millised üritused toimuvad agitpunktis. Mõnede tublike agitatorite asjalikkude nõuannete põhjal paljundati agitpunkti tööplaan sellisel hulgal, et neid jätkus igale agitatorile. Samuti paljundati väljavõtteid agitpunkti tööplaani massiliste ürituste osas, majadesse väljapanemiseks. Arvan, et mitmedki agitatorid piirdusid nende teadete väljapanemisega majadesse

— eks valija ise vaadaku, mis toimub agitpunktis — ega võtnud vaevaks teatada valijale lähemalt eelseisvast üritusest. Samuti ei ole osa agitatoreid tutvustanud valijatele kõiki vastava ringkonna saadikukandidaate. Näiteks juhtum agitatori sm. Tšuhroviga, kellega vesteldes selgus, et ta ei tea millisesse valimisjaoskonda kuulub tema agitaterimisel olev maja. Pealegi ei teadnud ta, kes on kandidaadid linna ja rajooni TS nõukogudesse. Kuidas saab agitator teha agitatsioonitööd saadikukandidaatide kasuks kui ta isegi ei tunne nende eluloolisi andmeid? Võib oletada, et leidub veel teisi- gi sääraseid agitatoreid.

Agitpunktis toimunud ürituste eduka läbiviimise aluseks on olnud õigeaegselt ja sisukalt koostatud agitpunkti tööplaan, mille arutas oma koosolekul läbi ja tegi vastavad parandused ka TPI parteibüroo. Parteibüroo, eesotsas sekretäri sm. E. Schmidtiga on pööranud suurt tähelepanu agitpunkti ja agitkollektiivi tööle. Ürituste õnnestumisele on kaasa aidanud lektorite TPI õppejõudude sm-ste: Aarna, Metsa, Vaabeli, Aguri jt. distsiplineeritus ja teadlik suhtumine neile antud ühiskondlikesse kohustustesse. Üksi loeng pole ära jäänud ega hilinevad lektori mitteilumise või hilinemise tagajärjel.

Agitpunktis toimunud loengud on olnud väga mitmekesised: näi-

teks «Rahvusvaheline olukord», «Aatomenergia», «Tuleviku energiaallikad», «Ainult nõukogude kord on kindlustanud täieliku isikuvabaduse» jne. Käesoleval kuul on toimunud agitpunktis terve rida valijate kohtumisi saadikukandidaatidega. Nende hulgas 5 kohtumist linna- ja rajooninõukogu saadikukandidaatidega ja kaks kohtumist ENSV Ülemnõukogu saadikukandidaadiga sm. Laansaluga. Osavõtt kohtumiskoosolekutest oli elav ja saadikukandidaatidele esitati terve rida küsimusi ja soove. Näiteks avaldati soovi, et saadikud, eriti juhtivail kohtadel töötajad (sm. Hendrikson), peale valimisi ei unustaks oma valijaid, vaid püüaks nendega kohtuda mitte ainult vähestes kõnetundides, vaid ka avalikel koosolekutel, kus valijad saaksid esitada omi nõudmisi ja samuti kuulda arundeid saadiku poolt tehtud tööst. Tehti ettepanek ehitada Pelgulinna saun, asutada vene õppekeelega kool jne. Peale igat kohtumiskoosolekut toimus kas kino või kunstilise isetegevuse kontsert.

Momendil on agitpunktis ja valimisjaoskondades käimas viimased ettevalmistused valimisruumide korrastamisel, et valimispäevaks oleks siin kõik valmis ja valimised võiks toimuda hästiorganiseeritult ja mugavates ruumides.

A. Talvet, agitpunkti juhataja

Likvideerida viivitamatu võlgnevused

Hiljuti lõppes talvine eksamisesseioon. TPI peahoone II korral on välja pandud tabelid, kuhu on märgitud eksamite tulemused igas teaduskonnas. Nagu tabelitest nähtub, osutus parimaks rühmaks E-71 (rühmanvane Maine), kus eksisteerivad ainult «head» ja «väga head» hinded. Hästi on sooritanud eksamid ka keemia-mäeteaduskonna õpperühma O-71 üliõpilased jt.

Kuid teravalt paistavad silma ka puudulikke hindeid tähistavad ringikesed. Neid leidub kahjuks paljudes õpperühmades.

Ehitusteaduskonnas oli talvisel eksamisesseioonil nõrgemaks rühmaks E-33. Tugevusõpetuses said selles rühmas peaaegu 50% üliõpilastest puudulikke hindeid.

Agitpunktis võiski eksamist õnnestuda, kui semestri vältel selle küllaltki raske õppeaine omandamisele pöörati vähe tähelepanu.

Õppejõud sm. Ollik märkis, et formaalselt ainet teati, valemid olid pähe õpitud, kuid praktiliselt neid kasutada ei osatud. Kolme eksamieelse päevaga ei jõutud enam ainet selgeks õppida. Nõrgemateks üliõpilasteks rühmas on Tammik ja Tikand.

PREMEERITI PARIMAD UURIMUSI

1954. a. kõrgemate koolide üliõpilaste teaduslike tööde ülevaatusel võtsid osa Tallinnast kolm kõrgemat õppeasutust, nende hulgas ka Tallinna Polütehniline Instituut.

Tehes kokkuvõtteid ülevaatusel, tuleb märkida, et möödunud aastal üliõpilaste teaduslikes ringides tehtud tööd on nii kvaliteeditult kui kvantiteeditult paranenud. Üliõpilaste arv, kes võtsid osa teaduslikust tööst, on suurenenud. Paljude üliõpilaste poolt tehtud teaduslikud uurimistööd omavad rahvamajanduslikku tähtsust.

Pöörates suurt tähelepanu üliõpilaste teaduslike tööde edasise taseme tõusule, premeeris NSV Liidu Kõrgema Hariduse Ministeerium aukirjaga tervet rida Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilaste teaduslikke töid.

Praktilise juurutamise seisukohalt omavad suurt tähtsust üliõpilaste Mäeotsa, Galinski ja Ugodnikova kollektiivtöö «Töötlemise täpsuse uurimine, häälestamise analüüs ja süsteemi jätkuse määramine mitmeterialiste metallilööpidega töötamisel», ning üliõpilase Etverki uurimus «Klaasitömbamise ujuki töörežiimi uurimisest lehtklaasi tootmisel».

Häid tulemusi saavutasid veel üliõpilased Grossberg ja Sihiveer

Suur puudulike ja rahuldavate protsent paistab silma ka õpperühmas E-13. Üliõpilastel Nurgal, Tõnissaarel, Tederil, Krevaldil ja Rõhokol on kaks puudulikku.

Palju puudulikke hindeid esineb peamiselt kujutavas geomeetrias ning kõrgemas matemaatikas ja seda peaaegu kõigis teaduskondades.

Mehaanikateaduskonna õpperühma MM-31 üliõpilane Lill likvideeris poole aega möödunud semestrist kevadise eksamisesseiooni võlgu. Seega tekkisid tal lüngad jooksvas õppetöös ja äsja möödunud eksamisesseioonil sai ta jälle 3 puudulikku hinnet. Halvasti sooritasid eksamid ka MS-32 üliõpilased Burmeister ja Kotli, kellele arvel on kummalgi 2 puudulikku. Õpperühmas MM-35 on võlglasteks Rudjak, Šelepov, Povetskaja jt.

Insener-majandusteaduskonnas on eksamid sooritatud üldiselt korralikult, kuid rühmas IM-11 pole suutnud sooritada kujutava geomeetria eksamit 5 üliõpilast (Ilves, Linn, Murumets jt.).

Nõrgemad on eksamite tulemustes laevaremonditeaduskonnas.

Kolm puudulikku on Levskajal (L-31), Pihlakal (L-33) jt.

Keemia-mäeteaduskonnas esineb ebaõnnestumisi peamiselt esimesel kursusel. Rühmas KS-12 jäid võlglasteks Laane, Illak, Hallik, Puik. Rühmas O-11 on nõrgemad Andresson ja Karro.

Nagu praktika on näidanud ei tunne iga võlgnik muret oma võlgnevuse kiire likvideerimise eest. Võlgade likvideerimise põhjusel (vahel ka ettekäändel) puudutakse loenguteid, tekivad taas lüngad õppetöös, mis valmistavad ette uusi võlgu järgmisel eksamisesseioonil.

Teaduskondade dekaanid ja kõik rühmahooldajad õppejõud pole astunud veel märgatavalt samme selleks, et kiirendada akadeemiliste võlgnevuste likvideerimist üliõpilaste poolt. Samuti on ses suhtes soiku jäänud komsomoli ja teiste ühiskondlike organisatsioonide tööd.

Selline mugavus võlglaste eneste, kuid ka kogu meie kollektiivi poolt pole millegagi õigusatud. Tuleb suunata kõik jõud võlgade kohele likvideerimisele.

R. LIBLIK (E-41)

ÜLIÕPILASTE PUHKEÕHTU

7. veebruaril k. a. toimus Tallinna Laevastiku Ohvitseride Maja ülelinnaline üliõpilaste õhtu. See kujunes üheks meeldivamaks ürituseks talvisel õppevaheajal.

Ettekandega esines üliõpilaste õhtu EKP Keskkomitee teaduse- ja kultuuriosakonna juhataja sm. Inti. Ta rääkis nõukogude üliõpilaste elust ja tulevikuperspektiividest ning partei ja valitsuse hoolet nõukogude intelligentsi kasvatamisel.

Sõna võtsid veel Riikliku Kunstiinstituudi direktor sm. Leht ja Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilane sm. Johannes.

Peale pidulikku osa toimus suur kontsert, kus esinesid Eesti NSV teeneline kunstnik G. Ots, G. Podelski ning isetegevuslased mitmesugustest asutustest.

TPI isetegevuslastest esinesid meeskoor ja tantsukollektiivi liikmed. Pärast kontserti tantsisid noored Tallinna Laevastiku Ohvitseride Maja estraadiorkestri saatel.

Üliõpilaste õhtut võib lugeda kõigiti hästiõnnestunuks.

I. TAMM (KS-32)

M. RÄNNAT (KS-42)

ÕPIME EELMISE SEMESTRI VIGADEST

Talvine eksamisessioon keemia-mäeteaduskonnas lõppes veidi nõrgemate tulemustega kui möödunud aastal. Suurenes nii mitterahuldavate kui ka rahuldavate hinnete protsent. Võlgnevusi talviselt eksamisessioonilt jäi 18 üliõpilasel. Kui analüüsida neid põhjusi, miks meie töö tulemused halvenesid, siis näeme, et teaduskonna hinnet viis alla teise kursuse rühmade õppetöö tase. Kui tavaliselt teise kursuse üliõpilased, omandanud juba teatavaid kogemusi õppimises kõrgemas koolis, sooritavad eksamid kõrgematele hinnetele kui esimesel kursusel, siis tänävi oli olukord vastupidine. Õpperühmast KS-32 ei pääsenud kaks üliõpilast eksamisessioonile, kuna nad omasid arvestusvõlgu. Ülejäänud üliõpilaste eksamite hinned olusid järgmisteks: väga häid — 16%, häid — 32%, rahuldavaid — 47% ja mitterahuldavaid — 5%. Rühma O-31 eksamite hinned olid veelgi nõrgemad: väga häid — 12%, häid — 29% ja rahuldavaid 56%(!). Rühma 22 üliõpilasest 6 üliõpilast (Alling, Annus, Jaanus, Nikker, Poolgas ja Sorok) sooritasid kõik neli eksamit ainult rahuldavale hindele.

Kas nende üliõpilaste võimed ei küündinud kõrgemale või puudus neil huvi kõrgemate hinnete saavutamiseks? Tuleb arvata, et puudus püüe õppeainet sügavamalt omandada kui seda oli vaja rahuldava hinde ja seega ka stipendiumi saamiseks.

Esimesel kursusel olid üldkõnnetes eksamite hinned kõrgemad kui möödunud aastal. Hästi lõpetasid eksamisessiooni rühmade K-15 ja O-15 üliõpilased. Neis rühmades mitterahuldavaid hindede ei esinenud ja ligi 75% eksameist sooritati hindele «hea» ja «väga hea». Nende õpperühmade puuduseks tuleb lugeda aga

vähese huvi tehnilise joonestamise vastu. Väga hea hinde said selles aines ainult üksikud üliõpilased, kuna enamuse moodustasid rahuldavad.

Tehnilist joonestamist ei tohi alahinnata. Insenerile on see väga vajalik distsipliin. Pole usutav, et üliõpilane, kes sooritab eksamid kõik «viitele», ei suudaks suurema hooikuse korral saada tehnilises joonestamises üle rahuldava hinde.

Nõrgemaks rühmaks esimesel kursusel osutus O-11. Üks kolmandik kogu teaduskonna mitterahuldavaid hinnetele langeb sellele rühmale. Üliõpilane Andresson ja Tuuling said kolm, Karro — kaks mitterahuldavat hinnet. Eksamisessiooni nõrgad hinned ei tulnud nende üliõpilastele ootamatult — sügissemestril olid nad õppetöös põhjuseta puudumises «eesrindlased».

Õppeainetest kõige suuremaid raskusi tekitasid kõrgem matemaatika ja vene keel. Üle 30% mitterahuldavatest hinnetest langeb kõrgemale matemaatikale ja üle 95% tähtaegselt sooritamata arvestustest vene keele arvele. Kuna ka rohkesti teise kursuse üliõpilasi ei suutnud vene keele arvestust sooritada õigeaegselt, siis ei saa väita, et arvestust mitesooritanud üliõpilaste eelteadmised vene keeles olid nõrgad ja nad ei olnud suutelised täitma esitatud nõudeid. Nõrk edasi jõudmine oli nende üliõpilaste väärastuhtumise tulemus vene keele õppimisesse. Keele õppimine nõuab järjekindlat ja süstemaatilist tööd kogu semestri vältel. Ei saa loota, et semestri viimaste nädalate vältel jõuaks tasa teha puudujääki eelmistest nädalatest. Oma nõudlikkust tuleb suurendada kindlasti ka vene keele kateedri õppejõududel.

Põhiliseks ülesandeks kevadsemestril on parandada õppedistsip-

liini, tõsisemalt suhtuda õppetöö ülesannetesse ja paremini sooritada kevadine eksamisessioon. Selle ülesande täitmise esimeseks eelduseks on, et võlgnevust omavad üliõpilased likvideeriksid oma võlgnevused käesoleva semestri esimeste nädalate vältel. Paljud üliõpilased peavad parandama oma suhtumist vene keele õppimisesse ja süstemaatilise töoga looma eeldused arvestuste ja eksamite õigeaegseks sooritamiseks kevadsemestril.

Kuid kahjuks ei oska kõik üliõpilased hinnata neid avaraid võimalusi, mis neile pakub nõukogude kord kõrgema hariduse omandamisel. Enamus rühma O-21 üliõpilasi hilines õppetööle ilmumisega. Rühma võlgnikud Andresson ja Karro, selle asemel et valmistuda eksameiks, ei ilmunud õppetööle. Esimesest vene keele tunnist võttis poolrühmast osa ainult üks üliõpilane. Sellise hooletu suhtumisega õppetöö ülesannetesse võivad üliõpilased jõuda selleni, et nad tuleb kustutada üliõpilaste nimekirjast nõrga õppeedukuse pärast.

Hilinemist õppetööle ilmumisel esines ka õpperühmades KS-22, O-41 ja O-81. Põhjuseta puudumise pärast õppetööst sai juba karistuse direktori käskkirjas üliõpilane Joosti (O-81).

Meie ühiskondlikud organisatsioonid ja rühmahoolitajad õppejõud peavad käesoleval semestril rohkem tähelepanu pöörama kõikidele meie töös esinevatele puudustele ja aitama tõsta mahajäänud õpperühmade (O-21, KS-42, O-42) töö taset. Terav kriitika ja vajaduse korral mahajäänud üliõpilaste abistamine, peavad olema vahenditeks, mis aitavad tõsta nende õpperühmade töö tulemusi.

K. KASK
keemia-mäeteaduskonna
dekaani k. t.

Milline peab olema diplomitöö

Milline peab olema diplomiprojekt? Antud juhul on arvamused lahkuminevad: ühed väidavad, et diplomiprojekt peab olema teaduslik uurimistöö, teised aga, et ta peab olema selline nagu tavaline projekt, selline, nagu neid valmistavad projekteerimisorganisatsioonid.

Sellele küsimusele õige vastuse saamiseks on tarvis määrata diplomiprojekti eesmärk ja koht instituuti lõpetava üliõpilase inseneriliseks tegevuseks ettevalmistuse üldises tsükliis.

Üliõpilane, kes alustab diplomiprojekti valmistamist, on instituudis omandanud teatava hulga distsipliini, millised ka iga kitsa eriala juures on tarvilikud. Nendega püütakse anda tulevasele insenerile ulatuslikumat pilti sellest tehnikaharust, millele ta spetsialiseerub. Peale selle peavad instituudist saadud teadmised andma üliõpilasele selle vundamenti, millele toetudes võib ta edaspidi, lähtudes isiklikest kalduvustest ja võimetest, valida endale ühe või teise insenerilise tegevuse õppe-teadusliku töö, projekteerimise, konstrueerimise või seadmete ekspluatatsiooni alal. See teadmiste ja oskuste baas on nõutavaks lähtepunktiks igale insenerile-teaduslikule töötajale, projekterijale jne.

Diplomiprojekti peab üliõpilane näitama oma võimelisust kasutada instituudis omandatud teadmisi ja oskusi. Järelikult — kui diplomiprojekt peab põhimõtteliselt andma üliõpilasele oskuse projekteerimiseks, siis teistest küljest peab ta sisaldama samuti ka elemente, mis vihvavad tehniliste uuenduste otsingule. Selgitame öeldu valguses puhtteadusliku iseloomuga ja samuti puhtpraktilise iseloomuga diplomiprojektide puudusi.

Teadusliku uurimise teema annab diplomandile ainult teadusliku töötaja oskusi. Peale selle, diplomandi kasutuses oleva aja

vähesuse tõttu, pole võimalik koostada teemale vastavat tööd küllaldase kompleksusega ega anda küsimusest ulatuslikumat ülevaadet, mida nõuaks aga vastavat eriala käsitav uurimus.

Puhtpraktilist tüüpi diplomiprojekti puudused seisavad aga järgnevas. Algajale reainsenerile — rohkemaks aga diplomandi — või veel lugeda — antakse mahult liialt väike, kompleksuselt ja ulatuselt vähehaarav projekti osa. Peale selle valitakse projekti jaoks ainult sellist aparatuuri ja selliseid seadmeid, mis on juba tööstuses rakendatud. Need projektid ei peegelda uut tehnikat ega avastusi, milliseid ei ole veel rakendatud seadmeid väljalaskvate tehaste poolt.

Instituudis ei õnnestu tavaliselt luua diplomandile selliseid tingimusi, millistes töötab insener projekteerimisbüroos. Siit ka loogiline nõue: kui sellist tüüpi projekti pooldajatel on õigus, siis peab saatma üliõpilasi-diplomande diplomiprojekti tegemiseks projekteerimisorganisatsioonidesse.

Antud juhul ei ole õigustatud vastuväidet uue, tootmises veel rakendamata tehnika ärakasutamise suhtes, sest neid põhjendatakse tehnilis-majanduslike küsimuste raskusega, millistega tuleb töö juures diplomandil kohtuda. Diplomand peab vaatama julgelt tulevikku ja pole vajadust sellise projekti valmistamisel saada majanduslikud arvutused kopika täpsusega.

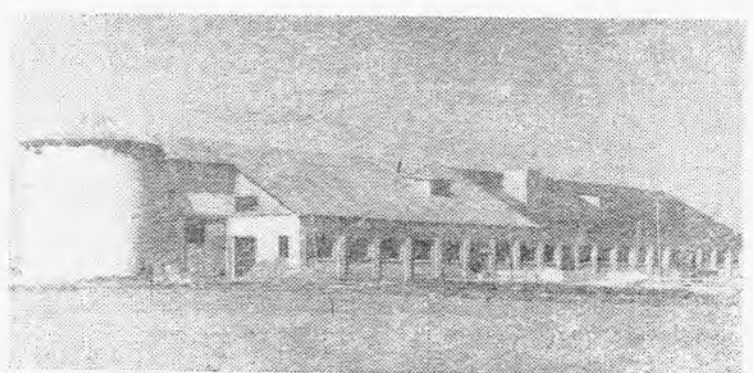
Teeme öeldust kokkuvõtte. Diplomiprojekt peab seega vastama järgmistele nõudmistele:

1. Diplomiprojekti teema peab olema antud eriala piirides ja küllalt kompleksne, kuid võttes arvesse projekteerimiseks ettenähtud lühikest aega, ei ole vajadust arutada projektis kõiki küsimusi kuni väiksemate detailideni.

2. Diplomiprojekt, kujutades endast peamiselt praktilist projekteerimistööd, peab peegeldama endas uusimat tehnikat ja järelikult võib seega sisaldada ka teadusliku uurimistöö elemente.

Dotsent S. BUATSIDZE

TPI teadlastelt põllumajandusele

Prof. Jürgensoni poolt väljatöötatud õhutussüsteemiga karjalaut Sommerlingi nimelises kolhoosis.

Arhitektuuri ja arhitektuuriliste konstruktsioonide kateeder ning kogu instituudi kollektiiv võttis heameelega vastu teate prof. L. Jürgensoni autasustamisest diplomi ja medaliga osavõtu eest Üleliidulisest Põllumajandusnõukodest.

Juba terve rida aastaid tegeleb prof. Jürgenson põllumajanduse abistamisega, uurides tervislike, soojade ja kuivade loomapidamishoonete ehitamiseks vajalikke tingimusi.

1949. aastal õnnestus sm. Jürgensonil esmakordselt näidata praktikas, et lauda hea olukorra kõige olulisemad tegurid on siseõhu kuivus ja soojus. Teatavasti on loomalauda isearasuseks suur veeauru eritamine ja samal ajal kunstliku kütte puudumine. Sellepärast tuleb veeaur kõrvaldada õhustuse teel, õhustust aga tihedalt seotud soojakulutusega. Et mitte kaotada looduslikult saadavat soojust üleliia, tuleb tõsta lauda piirdekonstruktsioonide soojapidavust, hoolitseda värske õhu soojenemise eest jne. Seega saame terve kompleksi küsimusi, mis üksteisest olenevad.

Esmakordselt näitas sm. Jürgenson Kehtna kolhoosi juhtiva kaadri ettevalmistamise kooli olemasolevas karjalaudas, et liigse niiskuse kõrvaldamine on täiel määral lahendatav ülesanne ja et selleks kõige vajalikum ning lihtsam seade on väljatõmbe korsten, mis omab küllalt suurt ja reguleer-

ivat ava ning on paigutatud võimalikult ruumi keskele. Olukord väga niiskes laudas paranes veelgi akendesse eriliste värske õhu avade ehitamisega. Nüüd, pärast mitmeaastast lauda siseolukorra uurimistööd nende tegelikes töötamise tingimustes, on prof. Jürgensoni poolt esitatud lauda õhustuse süsteem leidnud üldise tunnustuse ja seda rakendatakse kõikidele meil ehitatavate uute lautade puhul.

Üheks suurejoonelisemaks näiteks on Tallinna lähedal asuva Sommerlingi nim. sovhoosi neljarealine karjalaut, mis mahutab 200 looma. Sellel laudal on sa-

muti ainult üks 2x2,5 m suuruse avaga õhustuskorsten, hästi soojapidav lagi ning seinad. Külmal ajal juhitakse värske õhk läbi akende all asuvate pilude otse vastu lage, kus see seguneb soojema õhuga ja alles siis kandub edasi üle kogu lauda. Voolava õhu jahutavat toimet aitab vähendada ka seina sisepinnalt õhkuv soojakiirgus, mis on seda tugevam, mida soojapidavam on sein. Praktilised mõttmised ja vaatlused on näidanud, et tegelik olukord on heas kooskõlas teoreetiliste kaalutlustega, mis on aga uurimistöö puhul alati kõige olulisem.

Vastavalt NLKP Keskkomitee 1953. a. septembri- ja 1955. a. jaanuaripleenumi otsustele on vajalik suure hulga uute karjalautade ehitust ning ka olemasolevate lautade siseolukorra parandamine. Nende määruste elluviimisel on prof. Jürgensoni töödel küllaltki märgatav osa. Lautade otstarbekohase ehitamise nõuded meie karjamajanduse arenemise seltskohalt on prof. Jürgensonile riiklikus ülesandeks ja ühtlasi tõeliseks südameasjaks. Sellest kõneleb ka rida tema poolt avaldatud töid, mis käsitlevad karjalautade siseolukorra, projekteerimise ja ehitamise küsimusi.

H. ORUVEE

VÖTKE OSA KIRJANDUSRINGI TÖÖST

Kirjandusring on veel noor, võib öelda alles loomise perioodis.

Ringi ülesandeks on äratada üliõpilastes sügavam huvi kirjanduse vastu ja arendada nende kirjanduslikke võimeid. Selleks on tarvis, et ringi tööst võtaksid osa sellest huvitatud üliõpilased. Praegu on ringis 26 liiget, nendest umbes 20% tegelevad omaloominguga. Kui aga ringis oleksid kõik meie instituudi sõnased, saaks moodustada eraldi omaloomingu sektsiooni ja teha paljud huvitavad.

Esialgul on ringil kavas korraldada kohtumisiõhtud kirjanike Hindi, Smuuli ja Vaarandiga (möödunud semestril toimus koh-

tumine U. Lahega). Peale selle viime läbi ühiseid arutlusi- ja vaidlusõhtuid, kus ringi liikmed õpivad oma mõtteid vabalt väljendama, oma seisukohti põhjendama jne.

Esialgul on ette nähtud arutlused Stendhali «Punane ja must» ning A. Hindi «Tuuline rand» kohta. Luuletaja Vladimir Beekman, ringi šeff, annab ringile arutada oma üliõpilaste elu käsitleva romaani käsikirja.

1. märtsil lõpeb kirjandusliku omaloomingu võistlustele saadetavate tööde esitamise tähtaeg. Loodame, et see üritus toob ringi juurde mitmeid kirjandushuvilisi.

Ringi juhatus

Soodsad ümastikutingimused loovad suurepäraseid võimalusi suusasportiks.

Pildil grupp ehitusteaduskonna üliõpilasi suusatamas. H. HAAGMA foto

SPORTLASED NELIJÄRVEL

Enamus meie üliõpilasi-sportlasega ka sõpruskohtumine võrkpallis Jäneda Põllumajandustehnikumi võistkondadega, kus võitjaks tulid TPI mees- ja naiskonnad.

Huvitavaks ja muljeterohkeks kujunes ka suusamatk Valge hobuse mäele. Ligi 20 km pikkuse matkaga tulid kõik hästi toime.

Ohtune isetegevus, mitmesugused seltskondlikud mängud, lauatennise võistlused, piljard ja ka «väikene jalakeerutus» aitasid päevakava mitmekesistada. Kiiresti möödus õppevaheaeg ja väljapuhunuina alustati uut semestrit.

H. ERM

TOIMETUSE KOLLEGIUM:

A. Lebbin (toimetaja)
O. Bussel (toimetaja asetäitja)
Laksberg, Paal, Hallik, Maine, Annus, Pärn, Pallo, Lannus, Sandrak, Tambet ja Viljarand.